

SLOVENSKI PRIMOREC

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici
Riva Piazzutta 18 - Cena oglasov po dogovoru.
Odpri vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAKO SREDO
Poštni ček. račun št. 9-17768 - Poština plačana
v gotovini - Spediz in abbonamento postale II Gruppo

Leto IV. Štev. 18.

GORICA DNE 5. MAJA 1948.

Cena L. 15

DOBRODELNA PISARNA V GORICI

Kdor malo globlje pogleda med naše ljudi, opazi, da naš socialni položaj ni preveč rožnat. Mnogo jih je, ki so res potrebni pomoči. Potrebni so je brezposelni, potrebni kmetje, ki si v raznih stanovskih vprašanjih ne znajo pomagati, potrebni begunci, od vseh zapuščeni, potrebni so je dijaki, vdove, sirote. Socialnih potreb ima naša narodna manjšina vse polno in še vedno rastejo z dneva v dan.

Ob pogledu na te potrebe se nam krči srce in obenem se nam oglašča vest, ki nam pravi, da si moramo sami pomagati, da nam bodo Bog in dobri ljudje pomagali. Sami si moramo pomagati v socialnih težavah, ki nas težijo. Krščanska ljubezen ter čut narodne in človeške vzajemnosti nam vevajo, naj se lotimo dela za socialno pomoč našemu ljudstvu.

Treba je, da si ustanovimo osrednjo dobrodelno pisarno v Gorici, ki bo imela namen, pomagati vsem našim pomoči potrebnim ljudem z nasveti, prošnjami, posredovanji in po možnosti tudi s podporami.

Da bo pa mogla pisarna uspešno vršiti svojo veliko nalogo, ji mora stati ob strani podporni organizacija. Ker ni med nami bogatih mecenov in jih tudi ne bo, je nujno potrebno, da se ta organizacija opre na najširše plasti našega ljudstva. »Zrno k zrnu pogača«, to mora biti naše geslo.

V ta namen se je v Gorici ustanovil odbor, sestavljen iz nekaj duhovnikov in laikov, ki

bo imel nalogo, da nabere potrebno število plemenitih ljudi, ki se bodo obvezali, da bodo z rednimi mesečnimi prispevki podpirali delovanje dobrodelne pisarne. Ti bodo tvorili dobrodelno društvo, katerega vodstvo bo nosilo odgovornost za dobrodelno pisarno. Člani tega dobrodelnega društva bodo po svojih močeh plačevali 20, 50, 100 ali 200 lir mesečno. Kdor ima sam vsakdanji kruh in ima plemenito srce, bo prav rad prispeval na pomoč podpore potrebnim, ker se bo zavedal, da je bolje dajati od lastnega zaslužka, kot pa brez zaslužka pomoči prositi. Sprejemali pa se bodo tudi izredni darovi v denarju, obleki (tudi če je ponošena), hrani itd.

DOBRODELNA PISARNA bo začela poslovati dne 10. tega meseca v prostorih Katoliške tiskarne v Gorici na Piazzutti, Riva Piazzutta št. 18, kjer bo tudi središče za zbiranje darov.

Ker gre za tako potrebno dobrodelno ustanovo v korist našim ljudem, smo prepričani, da jo bodo naši ljudje z veseljem sprejeli in tudi velikodušno pomagali, da bo dosegla svoj namen.

Primorci in Primorke! Delajmo dobro, dokler moremo! Naj nam globoko sežejo v dušo besede našega goriškega slavčka:

*»Odpri srce, odpri roke,
otiraj bratovske solze,
sirotam olajšuj gorje.«*

Pripravljalni odbor

prinesla zmaga komunizma rešitev iz grozot in trpljenja.

In ko bi se vse te stvari godile, bi se morali vi trkati na prsa in priznati: Moja krivda, moja krivda, moja prevelika krivda! Tisti, ki krade, in tisti, ki tatu žakelj drži, oba sta pa enake obsojane vredne.

In zakaj ste tako slepi? Ker neprestano pijete strup laži iz frontaškega časopisa, odklanjate pa resnico, ki vam jo nudi resnično demokratično, zlasti pa katoliško časopisje.

Nevarnost stalinističnega mita

Ameriški romanopisec in kritik James Farrell je objavil v listu »New York Times« daljše pismo, v katerem svari pred mitom stalinizma. Farrell pravi, da je sam socialist in prihaja do zaključka: Nedvomno dejstvo je, da je Amerika ena najbolj svobodnih držav na svetu, Sovjetska zveza pa najbolj nesvobodna država na svetu.

Reči moremo, da je sovjetski stalinistični režim spremenil idejo trajne revolucije v idejo trajne čistke. Milijoni ljudi v suženjskih delovnih taboriščih, prebivalstvo več kot šestine naše zemlje, živče pod stalnim terorjem in pod nadzorstvom brezobzirne tajne policije, zatiranje svobode govora, poniževanje umetnikov — vse to je le del zgodbe o stalinistični Rusiji. Oblike trajne stalinske čistke so neštete. Ena najstrašnejših slik notranje sovjetske politike je uradno uporabljanje milijonov suženjskih delavcev. To je še strašnejše kakor policijska cenzura nad umetnostjo v Sovjetski zvezi. Kljub absolutno znanemu dejstvu, da ima sovjetska država avtoritarne značaj, kljub nepobitnim dokazom o zatiranju umetnosti, o zatiranju svobode tiska in govora, je še na svetu veliko ljudi, ki tega noče verjeti. Precej teh ljudi je zaslepljenih zaradi svoje vere v sovjetski mit. Osnovne poteze sovjetskega mita so: 1. da je Sovjetska zveza socialistična država; 2. da so koristni človeštva istovetne s koristmi sovjetskega režima. Zelo preprosto dejstvo je, da je stalinizem najtemnejša oblika reakcije v današnjem svetu. Uspeh stalinistične propagande je v moči, ki izhaja iz sovjetskega mita. Številni razumniki, svobodoumni ljudje, ljudje z visokošolsko izobrazbo so zapadli veri v ta mit. Stalinistična propaganda, sloneča na cenzuri, je napovedala vojno vsem svojim nasprotnikom. Stalinizem mora tako delati, kajti svobodoumni ljudje in neodvisni levicariji najlaže razkrinkujejo laži sovjetske propagande. Sovjetski mit bo mogel postati nekaj trajnega le tedaj, če se bo Stalinu posrečilo prepričati svet, da je dilema stalinizma ali reakcija pravilna. Poročila iz Sovjetske zveze, brezkončne zgodbe o čistkah kulturnikov in o cenzuri nad kulturnim delovanjem nam kažejo, da so vedno prve žrtve sovjetskega mita Rusi sami. Če bi stalinizem zmagal, bi doživeli sopotniki, razočarani svobodoumniki in drugi podobno usodo kakor pisatelji in umetniki v Sovjetski zvezi, če ne še hujše usode, ki je zadela milijone ljudi, kateri morajo živeti po zloglasnih koncentracijskih taboriščih v Sovjetski zvezi.

To pismo pišem kot socialist. Pred vsemi drugimi je prav dolžnost nas socialistov, da ne lažemo in ne varamo ljudi. V Sovjetski zvezi so bili postavljani na glavo vsi ideali svobode in pravičnosti, ki jih je doslej poznal svet. Krivica in brutalni pritisk sta dobila ime svoboda. Svoboda, neodvisnost in pravica so v Sovjetski zvezi dobile ime fašizem in reakcija. Stalinisti in liberalci, ki v svobodnem svetu branijo sovjetski mit, si s tem sami pomagajo ustvarjati svoje bodoče največje sovražnike.

Ti ljudje pomagajo spreminjati politiko, teorijo, filozofijo in sploh vso kulturo v sistem varanja. Zato je borba

proti stalinizmu dolžnost vsakega človeka. Ta borba sloni na načelu, da se more le svobodni človek boriti proti totalitarnemu človeku. Ta borba ne zahteva le obrambe svobodčin v Združenih državah, ki že obstajajo, ampak tudi razširitev teh svobodčin. Sovjetska cenzura nam daje nauk, da je obramba svobode govora ena najvažnejših zadev današnjega sveta. Ta cenzura je jedro

svetovne stalinistične propagande, s katero skušajo Sovjeti pridobiti svet za stalinistični mit.

Naša misel je: vseh mitov, vseh utvar, vseh krivih ver in zmot more rešiti človeka le krščanstvo, ki je pred vsem Luč, katero je Bog sam prižgal, da nam sveti v temi. Ali ta Luč ali tema — je prava dilema.

OKNO V SVET

PALESTINA stoji v ospredju svetovne pozornosti. Razdelitev Sv. dežele, ki so jo sklenili pri ZN, mi zadovoljila nikogar, še najmanj pa Arabce. Zato so se nadaljevali tam med Židi in Arabci notranji boji, ki so v zadnjem tednu zavzeli že vznemirljiv obseg, dasi je Varnostni svet zaukazal obema strankama premirje. Judje so začeli hudo ofenzivo pri obmorskem pristanišču Haifa in so to mesto zavzeli. Arabci so se morali umakniti in beže tudi iz drugih mest proti vzhodu Jaffe in Aeri. Za sedaj še prevladujejo Judje, a ob meji Palestine zbira obrobne države Arabci zveze — t. j. Transjordanija, Sirija, Irak, Sauditska Arabija — svoje čete, ki bodo pripravljene, od severa, vzhoda in juga vdreti v Palestino.

In zakaj vsi tako hitijo? Vzrok leži v tem, da bo 15. maja jenjal mandat Anglije nad Palestino in se zato njene čete postopoma umikajo iz te preporne dežele. Zato hitijo tako Judje kakor Arabci, da bi zavzeli čimveč strateško važnih mest do tedaj, ko bo zadnji angleški vojak odšel. Ako bi imeli ZN že lastno mednarodno vojaško silo, bi ta nadomestila angleške posadke in krotila oba tekmeca v deželi. Ker te sile še ni, bodo gotovo organizirane armade arabskih držav nadvladale judovske prosto voljne vojaške oddelke v bojih, ki pa bodo tudi opustošili ali vsaj poškodovali kristjanom tako sveto Jezusovo domovino. Pri ZN ugibajo, kako bi vsaj Jeruzalem obvarovali pred vojno vihro. Najhujše pri tej tekmici med Judi in Arabci je to, da jih na tihem podpirajo različne velesile, ko nekatere izmed njih drže za Judi, druge za Arabci.

MEDAMERIŠKA KONFERENCA v Bogoti je po zadnjih izgredih v tem mestu sklenila soglasno in za vse ameriške države obvezno navodilo, kako preprečiti podtalno delovanje komunistične pete kolone po Ameriki. Kakor imajo komunisti svoj osrednji informacijski urad v Beogradu, imenovan kominform, tako so zastopniki ameriških držav sklenili ustanoviti medsebojno široko protikomunistično informacijsko službo, ki jim bo pomagala priti na sled tej podtalni hujskaški družbi, ki je s tem razglašena za nevarno in nezakonito. Do tega spoznanja bo moral priti ves svet.

Prvi sad tega sklepa je ta, da se je urugvajski policiji posrečilo presenetiti pri skupnem zborovanju tri komunistične voditelje iz raznih držav, ko so ravno ustanovljali južnoameriški kominform. Sklicali so k seji tudi najvidnejše predstavnik urugvajskih komunistov — in tako je padlo celo gnezdo komunistične zarote policiji v roke. Poročajo, da so ob tej priliki našli tudi cel kup komunističnih dokumentov, ki da so največje važnosti za nadaljnje zasledovanje komunistične podtalne mreže. Tudi v Limi, glavnem mestu države Peru, v Buenos Airesu v Argentini in v Lizboni na Portugalskem so pozapri več gnezd komunističnih zarotnikov.

Zunanji minister ZDA pa je bil nenaodoma poklican od konference v Bogoti nazaj v Washington, kjer da ga zaradi važnih dogodkov v svetu nujno potrebujejo. Kaki so ti dogodki, ne vemo, ker nam ni dan pogled za diplomatske kulise.

se, a nekaj izrednega se mora vršiti, ker je južnoafriški maršal Smuts dne 24. aprila izjavil, da je sedanji trenutek najnevarnejši, kar jih je bilo kdaj v svetovni zgodovini.

IZ TOKIA na Japonskem poročajo, da so v mestih Kobe in Osako morale priti policiji na pomoč ameriške čete, da so ukrepile nemire, povzročene po komunistih.

Tudi v severnoameriški državi Detroit dvigajo komunisti svojo glavo in so napadli znanega protikomunističnega voditelja Walterja Reutherja, ki je izjavil, da je ta država največje pribežališče vseh inozemskih komunistov.

Res kamor koli se oko ozre, povsod najde komuniste, in to delavne, žilave, disciplinirane, za svoj novi — ne sme mo reči evangelij — pač pa blodni ideal rdečega mesijanskega poslanstva navdušene. Koliko dobrega bi ti ljudje storili, ako bi se postavili v službo resnice, ki jo je Kristus učil, in ljubezni, s katero je Kristus človeštvo ljubil. Ko bodo jenjali ljubiti zmoto in sovražiti človeka, bodo jenjali biti revolucionarji in bodo postali apostoli mirne evolucije v krščanski družbi. Brali smo že, da je nekaj takih vodilnih Savlov prišlo na pot Pavlovo, a za taka spreobrnjenja je treba mnogo molitve in velike pomoči usmiljenega Srca Marijinega. Molimo zanje zlasti v maju.

V ITALIJI se poraženi frontaši med seboj pripravljajo, ker si »zavezniki« niso edini, kako bi si razdelili poslanske in senatorske stolčke. Komunisti bi jih radi imeli preveč na škodo Nemčijevih socialistov. Ti pa so hudi in zdi se, da bo nastal pod Romitovim vodstvom spet nov razkroj socialistične filokomunistične stranke.

JUGOSLAVIJA, IN AVSTRIJA se te dni v Londonu pred namestniki zunanjih ministrov kregata za mejo na Koroškem. Zasišana sta bila večkrat Baehler in Gruber, da sta pred komisijo branila vsak svoje stališče.

V BERLINU, ki je razdeljen na štiri zasedbena področja, se napetost med Sovjeti in zapadnimi velesilami stalno veča. Sovjeti delajo zaveznikom vse močeve ovire, da ne bi mogli po železnica in z letali prosto občeati med Berlinom in zapadno Evropo. Radi bi se jih pač iznebili, da bi mogli mesto sami po sovjetsko upravljati. Angleži in Amerikanci pa ne kažejo nobene volje do umika iz mesta, ker bi v tem primeru cela vzhodna Nemčija kaj kmalu postala FLRN, to je federativna ljudska republika Nemčija z glavnim mestom Berlinom. Tega se tudi nemško prebivalstvo v Berlinu najbolj boji. Nemčija bi bila na ta način dokončno razdeljena na dva dela: — na zapadni preobljedeni industrijski del, ki ne more pridelati zadostnega živeža za prehrano svojih prebivalcev, ki so pomnoženi še z milijoni izgnanih in pribeglih Nemcev — ter na vzhodni slabo obljedeni poljedelski del, ki bi ostal pod Sovjeti in bi bil dobra molzna krava za Sovjete. Zato se Angleži in Amerikanci krčevito drže Berlina. — Kaj bo iz tega nastalo, bomo videli.

FRONTAŠI!

Kaj bi bilo danes z nami vsemi, ako bi bila pri volitvah zmagala

Demokratična fronta?

Pod frontaši mislimo na tiste, ki vedno trdijo, da niso komunisti, pa so vendar volili za njihovo Fronto.

1. Zmagali ne bi vi, ampak zmagali bi vaši nasilni gospodarji komunisti.

2. Z njihovo zmago bi se začel po vsej Italiji, posebno pa pri nas teror, ki bi stal številne ljudi, tudi mnoge izmed vas, zlasti pa neštne duhovnike in redovnike življenje. O tem ni dvoma, ker tako je bilo povsod ob nastopu komunistične diktature in ker o teh namenih komunistov pričajo najdeni sezname oseb, ki so bile določene za likvidacijo.

3. Po vsej deželi bi se vršilo ropanje na debelo po geslu: Naš bog je rop, požig, umor. Cerkve bi gorele in skladišča bi se izrovala. Celotno v Solkanu so imele baje komunistke že pripravljene žaklje, da si jih napolnijo v goriških trgovinah.

4. Nekaj dni pijanosti in divjega navdušenja posurovelih ljudi.

5. Uvoz živeža in drugega blaga iz Amerike bi se nehal.

6. Začelo bi se izvažanje živeža in drugega blaga iz Italije v Sovjetijo, ki je kakor velika ska vreča brez dna.

7. Uvedla bi se »ljudska sodišča«, pred katera bi prej ali slej prišli tudi vi, ako bi ne dali z vsem srcem slovesa svoj trditvi, da »niste komunisti«, ampak le narodnjaki, kateri so internacionalnim komunistom naj-

bolj zoprna drhal. Koncentracijska taborišča in ječe bi se prenapolnile.

8. Sovjetija bi verjetno odstopila svoji republiki Italiji za veliko uslugo, da ji je odprla vrata, še mnogo več kot Gorico in Trst. — Vi bi tedaj rekli: Ni smo mislili tako!

9. Za vse bi se začelo udarniško delo, zlasti ob nedeljah in praznikih.

10. Za delavce bi bil konec stavk in zahtev po krajšem delovnem času in večji plači. Navaditi bi se morali polagoma na delo s praznim želodcem.

11. Kmetom bi najprej naložili neznosne davke in jih tako polagoma prisilili, da se sprijaznijo s čredarskim življenjem v kolhozih.

12. Po vsej Italiji bi nastala lakota, kakršne ta revna dežela še ni poznala. Ali niso številni milijoni umrli od lakote celo v evropski žitnici Ukrajini?

13. Vsi izobraženci bi postali slepo orodje v rokah ljudi brez izobrazbe in olike in tudi radi tega bi gospodarstvo propadalo.

14. Znanost in umetnost bi postali sužnji najbolj nekulturnega gibanja, kar jih svet pozna.

15. Nad vso Evropo bi se zgostili črni oblaki in stali bi verjetno tik pred nevihto strašne atomske vojne, ki bi spreminila Evropo v eno samo pokopališče in bi uničila vso krščansko civilizacijo.

16. Mnogo duš bi dozorelo za večno pogubljenje. — Le resnično svetim mučeniškim dušam bi

Te dni izide „PASTIRČEK“

Kupuj, podpiraj, širi naš list! Daj ga v roke vsem tistim nesrečnim zaslepljencom, ki še danes ne vedo, kako bedni reveži so, ako iščejo resnice v komunističnem časopisju, kakor sta „Primorski dnevnik“ in „Soča“.

„Volitve niso bile svobodne!“

Komunisti tako zlorablajo besedo »svoboda«, da njih pristajajo in sopotniki sploh ne vedo več, kaj je svoboda in kaj nasilje in sužnost.

To vam pojasni sledeči razgovor:

Marko: »Bog Te živi, Jurij!«

Jurij: »Zdravo, Marko!«

Marko: »No, hvala Bogu, da se zopet vidi. Kje pa si bil zadnje čase, da Te ni bilo nič na sprehod? Bal sem se že, da sem Te zadnjič, ko sva bila skupaj, kaj razžalil.«

Jurij: »Nič nisem užaljen, dasiprav mi večkrat praviš take, ki mi niso po volji, toda beseda ni konj. Da pa me ni bilo zadnje čase na sprehod, tega so pa bile volitve krive. Saj veš, da sem bil v agitacijskem odboru za volitve in da smo takrat delali za žive in mrtve. Seveda smo pri tem tudi pridno pili in končec je bil ta, da sem nekoliko zbolel.«

Marko: »No, in ti si seveda volil za Garibaldi, čeprav je ta mož sam po vseh zidovih proti temu protestiral!«

Jurij: »Za koga naj bi pa volil, če ne za Garibaldi in za njegovega prijatelja Mermolja? Edino onadva imata srce za delavca in kmeta ter sta za svojo bodo, pravičnost in mir med narodi.«

Marko: »Kako pa je, da ste bili kljub temu tako poraženi?«

Jurij: »Mi da smo bili poraženi! Ali nisi čital, kaj pravi »Soča« glede tega? Ona pravi dobesedno: »Površnemu državljanu se bo zdelo, da je demokracija (to je komunistična fronta) doživela v Italiji poraz — — — Če pa podrobno preučimo in trezno presodimo vse okoliščine pred volitvami in za časa volitev, moramo nujno priti do popolnoma nasprotnega zaključka! Ali se Ti ne zdi, da je res tako?«

Marko: »Po vašem ste torej vi zmagali!«

Jurij: »Seveda smo, ne sicer na parpirju, kakor pravi tako lepo »Soča«, v dejanju pa čisto gotovo.«

Marko: »Kako neki ste dejansko zmagali, ko pa imate skoro pet milijonov glasov manj kot Krščanska demokracija?«

Jurij: »Številke ne pridejo tu v poštev, ker te volitve niso bile svobodne. Na podlagi tega dejstva lahko po vsej pravici trdimo, da smo v resnici mi komunisti zmagali.«

Marko: »Toda kako moreš trditi da niso bile te volitve svobodne? Jaz mislim, da na svetu še zdaleč ni bilo tako svobodnih volitev. Še v Jugoslaviji, kjer imajo samo eno stranko in kjer si ljudje skoraj niti dihati ne upajo, ne more biti bolj mirnih volitev.«

Jurij: »In vendar te volitve niso bile svobodne. Le pomisli, kak pritisk so izvajali vsi nasprotniki naše demokracije od Gorice do San Franciska v Ameriki! V Italijo so pošiljali Amerikanci na stotine in stotine parnikov žita in moke in drugih takih dobrot ter pritiskali s tem na možgane in želodec ljudi, da niso mogli svobodno voliti. Obenem so strašili, da v primeru komunistične zmage ne bodo poslali niti zrna žita več Italiji. Njihove bojne ladje so krožile po Sredozemskem morju ter vplivale na izid volitev. Duhovniki so po cerkvah grozili s pekлом vsem tistim, ki bi volili za komuniste. Ali je potem čudno, da so se ljudje ustrašili ter volili za klerofašiste?«

Marko: »Le počasi, prijatelj! Kar si sedaj povedal, ni zraslo na tvojem željniku, to si čital v »Soči« ali si šliš!

od ljudi, ki ta list ali druge njemu sorodne liste berejo. Pa nič ne de: vsi navedeni vzroki, ki so baje izmalčili italijanske volitve, so brez resne podlage. Vzemimo na pr. podporo, ki jo je dajala Amerika Italiji. Ta podpora je gotovo zbudila v srcih Italijanov čustva hvalečnosti do amerikanskega ljudstva, toda ta hvaležnost ni vplivala na nobeno volivca, da bi se ne mogel svobodno odločiti za komuniste. Ti na pr. imaš prav rad »paštošute«, pa si vendar volil za Garibaldi, jaz pa, ki mi kranjske klobase in cigarete nad vse ugajajo, sem volil za Krščansko demokracijo. Kakor vidiš, kljub vsej amerikanski moki ne moremo trditi, da niso bile volitve svobodne. Seer pa, ali niste trdili, da bi v primeru, da bi nam Amerika odpovedala svojo pomoč, dobili dovolj moke iz Rusije? Kje je torej tukaj kak pritisk? Za ljudi je vendar vseeno, ali dobijo amerikansko ali rusko moko. Da bi ta učinkoviti pritisk zmanjšala, bi morala Rusija tekmovati z Ameriko v uvažanju vsakovrstnih dobrot v Italijo in zlasti v Jugoslavijo.«

Jurij: »Tu pa imaš popolnoma prav. Tudi meni se zdi neverjetno, da bi vzela ameriška moka volivcem vso razsodnost, da bi se ne znašli svobodno odločiti za pravo stranko. Toda da so izvajale kapitalistične države vojaški pritisk na Italijo, tega ne moreš tajiti.«

Marko: »Predragi, če hočemo govoriti o kakem pritisku, bi morali govoriti predvsem o pritisku, ki ga izvaja Sovjetska zveza s svojimi zvestimi sateliti in 300 oboroženimi divizijami na vso Evropo, pa tudi tega pritiska se ljudje ne bojijo več. Gorica, ki je v neposredni bližini Jugoslavije, je kljub vsemu strahu, ki ga imajo ljudje pred njo, več kot 80 odstotno volila proti komunizmu. Da se je Gorica tako odločno izjavila proti komunizmu, ni vplival strah pred Amerikanci, ampak predvsem strah pred rdečim nasiljem. Goričani so na lastni koži občutili, kaj pomeni komunizem. Če bi bila vsa Italija napravila izkušnjo 40 dni iz l. 1945, bi se ji precej let ne bilo treba bati komunizma.«

Jurij: »Že vidim, da hočeš imeti vedno svoj prav in da si hujski kot kak »strgan doktor«, vendar ti moram priznati vsaj za svojo osebo, da sem čisto svobodno oddal svoj glas. Le to mi ni ugajalo, da so se duhovniki preveč vmešavali v politiko. Na svoja ušesa sem slišal v cerkvi nekega duhovnika, ki je trdil, da smrtno greši tisti, ki bi volil za komunistično stranko, in da je vsak katoličan dolžan v svoji vesti oddati svoj glas tisti stranki, ki je po svojem programu krščanska. To se mi ne zdi prav, ker na ta način se izvaja pritisk na volivce.«

Marko: »Mislim, da je tisti duhovnik čisto prav govoril in da je le škoda, da niso vsi duhovniki v Rimu in po vsem svetu že pred leti enako odločno nastopili. Morda bi bilo dandanes precej drugače pri nas in po vsem svetu. Tisti duhovnik je napravil le svojo dolžnost. Razložil je nauk sv. Cerkve, ki je komunističen že davno obsodila in ki tudi dandanes ne sme molčati, ko so njene življenjske pravice v nevarnosti. Ne rečem, da bi to ne bil neke vrste pritisk, a priznam mi boš, da ta pritisk ne kratki nobenemu človeku njegove svobode. To je pritisk, kakor ga izvaja vsaka resnica na človeka. Da je dvakrat dva štiri, ali da se ne sme krasti in ubijati, ta resnica izvaja vedno svoj pritisk na nas. In ko učiš svoje otroke, s tem gotovo pritiskaš nanje, in vendar Ti nihče ne more očitati, da ne delaš prav? Če pa Ti smeš učiti svoje otroke, mislim,

da sme tudi duhovnik poučiti svoje vernike ter jih posvariti pred komunistično stranko, ki je ravno zadnje čase pokazala, kako bi ravnala s Cerkvijo in z njenimi služabniki, ko bi prišla do oblasti. Zato je naravnost zlobno govorjenje, da je sv. Cerkve zlorabljala svojo oblast ter krivično pritiskala na volivce. Če bi pa hoteli govoriti o kakem pritisku, bi morali govoriti o vseh lažeh in prevarah, ki se jih je ravno vaša stranka posluževala pri teh volitvah. Pa o tem danes ne bova govorila. Stopiva raje k »Fonu« na pol litra vina ter zahvaliva Boga, da si ga pri vsej draginji še vedno lahko privoščiva. Danes plačam jaz na račun naše zmage, prihodnjič pa ti na račun vašega poraza.«

Jurij: »Pa pojdiva! Saj sem res žejen, akoravno, sem danes presneto malo govoril; sem pa zato tem več premišljal, kako je s to skrivnostjo, da morajo Slovani doprinesati tako strašne žrtve za osvoboditev sveta. Med drugimi hudimi stvarmi sem prav večer slišal, da po vsej Sloveniji skoro ni več dobili niti kapljice vina za navadne ljudi.«

Marko: »Torej pijmo ga, pijmo, dokler v »raj« ne sfrlimo! Živela Krščanska demokracija, ki nam še glažke naliva!«

Jurij: »Če bi ti ne bil končno vendar le pošten in zabaven človek, bi te dal likvidirati. Pojdiva!«

DOMAČE NOVICE

Dekliška Marijina družba v Gorici

prav vljudno vabi vse svoje prijatelje k proslavi *štiridesetletnice* svoje ustanovitve in dedovanja med našimi dekleti, ki se bo vršila pri notrdankah v ulici sv. Klare v nedeljo 9. maja ob 5. uri popoldan.

Slišali boste kratko zgodovino te zaslužne verske družbe, ki bo bogato ilustrirana s petjem, razjajem in odrskimi prizori in sklepno živo sliko.

Za družbenice bo prireditev na vnebohod 6. maja.

Misijonski dan za bolnike

Na binkošti bodo tudi letos, kakor vsako leto, naši bolniki prejeli sv. zakramente in darovali svoje trpljenje za katoliške misijone, zlasti za tiste, ki jih preganja rdeče nasilje.

Duhovna obnova za žene

bo drevi ob osmih pri Sv. Antonu. Govor bo o nalogah krščanske matere v mesecu maju.

Prvi petek

Zjutraj ob šestih bo v stolnici pobožnost prvega petka. Večer na ura čiščenja pa ta mesec odpade radi majniške pobožnosti.

ROMANJE MARIJINO

Kip fatimske Matere božje se je v zadnjem času mudil v Devinu, Sesslanu, Nabrežini, Zgoniku, Šempolaju, Mavhinjah, Štivanu, Jamljah in Dolu, Doberdolu, Gaberjah, na Peči in v Rupi.

Od povsod poročajo udeleženci, da so ljudje Marijo prav lepo

sprejeli in da so razodeli svojo globoko vernost tudi taki ljudje, o katerih bi po njihovem zadržanju glede velikih javnih zadev sodili, da sploh nimajo vere, ker vera se mora razodevati tudi v vsem javnem življenju. Ljudje so pač silno bolni in brezbožna propaganda jim je zelo pokvarila zdravo krščansko mišljenje. Toda ker so v globini duše le še verni, smemo upati, da jih bo vprav ta vera spet ozdravila.

Od 5. do 10. maja se bo na čudodelni kip mudil pri Sv. Ignacij v Gorici. Nadejamo se, da bo tudi v tej fari Marija veliko dobrega storila in da bodo vsi verniki jasno spoznali, da ne morejo biti dobri otroci in častilci Marijini in obenem učenci tiste, za zlega duha, o katerem je Bog že v raju napovedal, da mu bo velika Mati Zveličarjeva glavo strla. V naše mesto naj prinese Marija predvsem pravo medsebojno ljubezen obeh narodov, ki skupno bivajo na meji dveh svetov.

Bricko mora biti tudi Srcu Matere božje in naše, ko vidi in sliši, da nekateri njeni otroci nimajo prav nobenega sočutja do tistih narodov, ki so *tudi po njihovi krivdi in po krivdi vsega sveta* prišli v strahovito sužnost brezbožcev. Kako je vendar mogoče, da radi komunizma celo nekateri sicer dobri katoličani Slovence na sploh in Slovence še posebej sovražijo in jih ni sram, to tudi povedati in s tem tudi najbolj prizadete žrtve rdeče diktature žaliti.

Slovenci, prihajajte s svojo boleštno pred Marijo! Njej poželite vse svoje gorje in prosite jo ob tej pobožnosti in ves maj za osvobodjenje slovanskih narodov izpod jarma rdečega satanizma in za tako poveljčanje, ki bo odgovarjalo trdosrčnosti in nespameti ostalega sveta ter rekam prelite krvi in pretočenih solz nedolžnih žrtev.

Devin

Po večdnevni pripravi, krašenju domače cerkve in naših domov ter postavljanju slavočlovkov smo končno 13. aprila sprejeli med nas kip fatimske Matere božje. Vsi trudi so bili že koj ob prihodu obilo poplačani. Čutili smo v sebi neko globoko ganjenost, ko smo zagledali njen beli kip, simbol miru in notranjega zadovoljstva. V procesiji smo se nato pomikali proti domačemu svetišču mimo hiš, kjer so gorele sveče in pozdravljali fatimsko Gospo osvetljeni napisi »Ave Maria«. Radi smo vsi žrtvovali par ur počitka po celodnevem napornem delu ter prihiti v cerkev kljub ostrim nasprotnim propagandam in prostaškemu godrnjanju nekaterih ljudi, ki se še vedno bojujejo z rdečo mrzlico. Slovesnost sprejema je nadvse uspela.

Dva dni smo častili fatimsko Gospo v našem svetišču. Noč in dan smo se vrstili pod Njeno podobo ter Jo prosili milosti in pomoči pri naših vsakodnevnih težavah. Dne 15. smo se pa zopet vsi zbrali v procesijo ter čudodelni kip odnesli v Sesslan.

Čudimo se, zakaj je par vaščanov oz. vaščank hotelo preprečiti slovesnost.

Gemu so se bali... slavnosti, ako so res prepričani, da nad nami ni Vsemogočnega? Pokazali so se pa zelo nedosledni. Tudi oni so zadnji trenutek pred mimo-hodom procesije razsvetlili svoja stanovanja s svečkami. Mislijo so, da nas bodo odvrnili, toda naša kreпка vera in naše dolgeletne preizkušnje so jim kljubovale. Ostali so osramočeni pred ljudstvom, od svojih voditeljev pa so verjetno dobili krepko svarilo.

Nabrežina

Tudi nabrežinska župnija je bila deležna obiska Matere božje iz Fatime. Zanimanje za Marijin prihod je bilo pri nas prav zadnje dneve izredno veliko. Udeležba ljudi pri sprejemu in procesijah je presegla vsa pričakovanja. Bilo je postavljenih več slavočlovkov, izmed katerih je bil prvi v nabrežinskih kamnolomih najlepši in prav originalen. Vsa čast gospodu Pizzulu za načrte in nje-gov trud! Skoro vse hiše so bile razsvetljene in okrašene s pomladnim cvetjem, le redke so bile take, ki niso pokazale nobenega znaka. So pa toliko bolj pokazale znake brezboštva in duševne puščobe. Vsa slovesnost je potekla ob ugodnem vremenu, v najlepšem redu in najhujšem razpoloženju.

Pri procesijah smo pogrešali narodne noše; le dve sta bili, pa bi jih bilo lahko več. Seveda so tovarišice, ki so imele ta namen, dobile ukaz od zgoraj, da se procesije sploh ne smejo udeležiti. Res lepo spridevalo za nje! Vidi se, da so take ženske le navadne lutke brez značaja in samozvesti. To je vse delo brezbožnega komunizma, ki človeka najprej usužnjuje in ga potem oropa najlepših vrednot: to je krščanske miselnosti in tradicionalnih narodnih svetinj.

Kljub vsem oviram od strani rdečih brezbožnikov so Marijine slovesnosti potekle v najlepšem redu in v zadovoljstvo vseh. Fatimska Mati božja nas je dvignila; poživila je našo versko zavest in nas utrdila v borbi proti vsem temnim in sovražnim silam našega časa.

»Progresivni« humor

Zagrebečan se je naveličal življenja »v svobodi« in je sklenil, da se konča s samomorom. Zateče se k običajnemu samomorilskemu sredstvu — k vrvi. Toda glej smolo: vrv se na lepem pretrga, — ker je bila iz papirja, in Zagrebečan ostane živ. Vrže se v Savo, toda njegova obleka je iz celuloze. Zato ne utone in spet ostane živ. Tedaj si hoče kupiti samokres, toda ne dobi ga, ker nima dovoljenja za nošnje orožja. Ves obupan zaupa svojo smolo prijatelju. Ta ga potolaži in mu svetuje, naj gre v Beograd pod okno maršala Tita in tam naj zavpije na vse grlo: Dol s Titom! Smrt mu tako gotovo ne uide. Ves navdušen gre obupani možak v Beograd pred Titov dvorec, ki je zastražen od nešteti-h vejakov, in zakriči: Dol s Titom! Vojak se vržejo nanj, ga objamejo, poljubijo in vsi razburjeni vprašajo: »Ali se je kralj Peter res vrnil?«

DAROVI:

ZA »SLOVENSKO SIROTIŠČE«:
P. n. Škrinjar Stanko v Trstu 200; neimenovana trgovka v Gorici 100; Jos. Potejan v Gorici 100; S. M. in N. N. 1000 za dve cvetlični posodi.
Srčna hvala!

Odgovorni urednik
Dr. BONAVENTURA MAHNIČ
Katoliška tiskarna — Gorica

„TIGRI“ - APOSTOLI

© 13 ©

S trepetajočim srcem išče Pavel po steni navzdol in šteje opeke. Katera opeka bo vendar? Zapomnil si je številko 147; bo torej opeka, ki je štirinajsta v dolžini in sedma v višini. Tako bo! Povsem enaka je drugim opekam, le vzdana ni. Pavel vzame nožič iz žepa in odpre rezilo; potisne ga v razpoko in privzdigne ž njim opeko. Previdno jo prime z levo roko in jo oprezno položi na tla. Z žepno svetilko posveti zdaj v odprtino. Nedotaknjena in brez madeža se mu zasveti bela svila naproti. Z njo so prevlečeni neobdelani kamni odprtine in zlato velike šatulje za hostije zažari v njej.

Fant je ves ginjen. Spoštljivo upogne kolena do tal, da bi tako počastil svojega Zveličarja, bivajočega v samotni, in da bi ga prosil oprostčenja za vse, kar bo moral še storiti. Nato pregleda svoje roke na notranji in na zunanji strani. Čiste so, pa se mu zde vendar tako umazane, kakor bi bil na njih še ves prah toliko nekdanjih fantovskih zlih dejanj... Dvigne se, odpne si suknjo, objame s tresočima se rokama zlato šatuljo in jo skrbno skrije v notranji žep suknje. Nato loči še belo svilo iz tabernaklja v zidu in jo z belim prtičem,

na katerem je ležala šatulja, potisne v zunanji žep ter se napravi proti domu...

Tako je Pavel zdaj pravi Tarcizij, ki gre z Jezusom v sv. hostiji po ulicah Moskve. Pa ponosen je tudi! Kje je še kak fant, ki sme tako nositi Zveličarja? Kje je še kak fant, ki sme Zveličarja na svojem stanovanju sprejeti pod streho? Naj le pridejo tovariši in mu skušajo vzeti ta njegov zaklad! Željno se ozira na vse strani in stiska pesti. Roke ima proste in mu jih ni treba kakor svetemu Tarciziju pritiskati na prsi. Zato jim bo pokazal!...

Dimitrij še trdno spi, ko pride Pavel domov. Tako more neoviran pripraviti stanovanje svojemu Gospodu. Spoštljivo položi šatuljo na mizo, si sleče jopič in se ogleda po vsem prostoru. Ni mesta, ki bi bilo vredno Zveličarja! Najprimernejše bi še bilo mesto na gornji polici vzdane omare. Pavel odpre njena vrata. Tu so pa Dimitrijeve igrače. Te naj napravijo prostor ljubelemu Bogu, saj je zanje še dovolj prostora v omari! Pavel gre takoj na delo: s prinešeno svilo obloži lesene stene in položi zlato šatuljo na beli platneni prtič, kakor je bila v tabernaklju v kleti. Nato poklekne do tal in prosi Zveličarja, naj ljubeznivo sprejme to revno stanovanje. Vstane in zapre vrata, ključ pa vtakne v žep. Ko odide bratec v šolo, pojde z Najsvetejšim k duhovniku. Ta mu že pové, kaj naj še naprej dela...

Kako naj pa izpolni čas tega jutra? V kotu za gleda umazane čevlje svojega brata. Vzame jih, očisti

in namaže. Nikdar še ni delal tega. Danes pa ima v hiši drugačnega gospodarja in tako mu pride na misel marsikaj, za kar prej ni imel očesa.

Dimitrij je ves začuden, ko obuje čiste in sveže namazane čevlje. Njegov brat postaja vendar vsak dan bolj dober in širi smeh in radost po vsej sobi.

»Zdaj pa moraš sam v šolo«, reče Miša bratu, ko mu pripenja nahrbtnik. »Jaz sem danes oproščen od šole. Važne stvari moram urediti. Bodi priden!«

Pavel vzame svoje šolske knjige v roke, da bi do polnil, kar bo danes zamudil...

Po deseti uri pa vstane od mize in spravi skrbno svoj zaklad spet v žep plašča. Nato vzame s seboj tudi osebnostno izkaznico in gre po cestah delavske četrti mesta k ječi Butyrki. Črni in temni so njeni zidovi z zamreženimi okni in že od daleč zagajo prišlecu skozi zmedo hiš. Pavel stopi drzno k stražniku, ki stopa z nabito karabinko pred glavnimi vrati gor in dol. Pokaže mu izkaznico in skuša pokazati tudi vso svojo drznost.

»Kje je far?«

»Dve stopnici visoko, vhod na levo, celica 94.«

»Samotna celica?«

Stražnik pokima.

»Hotel bi ga obiskati in izprašati. Koliko časa imam?«

»Največ pol ure.«

»Hvala! Na svidenje!«

(Nadaljevanje)